

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport

Številka: 060-08-9/2021/5
Datum: 15. 6. 2021

Predlog

ZAPISNIK

38. seje Komisije Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, ki je bila 8. 6. 2021 ob 10.00, prek aplikacije Cisco Webex Meeting.

Seja se je začela ob 10.00 in končala ob 11.41.

Prisotni:

- predsednik: Branimir Štrukelj
- člani: Rajko Fajt, Tone Hrovat, dr. Matjaž Gams, dr. Branka Kalenič Ramšak, Janoš Kern, Samer Khalil (nadomestni član za Režuna), mag. Miroslav Ribič in Matjaž Švagan.

Odsotna: Dejan Crnek in Bojan Režun.

Ostali prisotni: Damir Orehovec, mag. Mojca Pečnik Ternovšek in mag. Polona Šoln Vrbinc (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport), Gregor Židan, Tomaž Lisec in Aljaž Kovačič (poslanca DZ RS), Miha Lobnik (Zagovornik načela enakosti), Damijan Lazar (Zveza za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paralimpijskega komiteja), Barbara Kresal Sterniša (Urad za razvoj in kakovost izobraževanja), Sabina Korošec Zavšek (Zveza nevladnih organizacij za avtizem Slovenije), Nives Počkar (Društvo ravnateljev srednjih šol, višjih šol in dijaških domov Slovenije), Marko Balažič (Civilna iniciativa Bogatimo šolstvo), mag. Anton Česen (Zavod sv. Stanislava).

Predlagan je bil naslednji dnevni red:

1. Potrditev zapisnikov 36. in 37. seje komisije
Gradivo: predlogi zapisnikov.
2. Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa (ZDPIDŠ-A), skrajšani postopek, EPA 1760-VIII
Gradivo: predlog zakona.
3. Predlog zakona o spremembi Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (ZUOPP-1B), skrajšani postopek, EPA 1795- VIII
Gradivo: predlog zakona.
4. Predlog Zakona o dopolnitvi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-L), skrajšani postopek, EPA 1865-VIII
Gradivo: predlog zakona.
5. Razno

Predlog dnevnega reda je bil sprejet (8 ZA, 0 PROTI).

AD 1)

Zapisnik 36. seje je bil potrjen (8 ZA, 0 PROTI); potrjevanje zapisnika 37. seje se prenese na eno od naslednjih sej.

AD 2)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o dodatku k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa (ZDPIDŠ-A), ki ga je skupina poslank in poslancev (prvopodpisani Matjaž Han) predložila v obravnavo v Državni zbor.

S predlogom zakona se spreminja prvi odstavek 3. člena veljavnega zakona tako, da se med upravičence do dodatka k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa vključi tudi vrhunski športniki, dobitniki medalj s svetovnih prvenstev v paraolimpijskih kolektivnih in individualnih športnih panogah oz. disciplinah. S to dopolnitvijo se odpravlja diskriminacija in neenaka obravnava vrhunskih športnikov invalidov ter njihovih vrhunskih dosežkov v paraolimpijskih kolektivnih in individualnih športih.

Komisija se je ob tem seznanila z oceno diskriminatornosti, ki jo je na podlagi predloga prizadetega posameznika izvedel Zagovornik enakosti. Zagovornik je ocenil, da je veljavni zakon diskriminatoren v prvem odstavku 3. člena, ki dodatek k pokojnini ne omogoča omenjeni skupini športnikov invalidov oz. da gre za neposredno obliko diskriminacije posameznikov - vrhunskih športnikov invalidov, ki so prejeli medaljo na svetovnih prvenstvih v paraolimpijskih kolektivnih in individualnih športnih panogah oz. disciplinah. Takšna ocena je bila podana tudi na podlagi dejstva, da svetovna prvenstva v sistemu športa invalidov in neinvalidov, ne glede na sistem organizacije športnih panog in zvez, zasedajo enakovredno mesto. Zagovornik je z oceno novembra 2020 seznanil ministrstvo, pristojno za šport, in priporočil spremembo prvega odstavka 3. člena. Zagovornik je pri oceni diskriminatornosti upošteval tudi Mednarodno konvencijo o pravicah ljudi z invalidnostmi, katere podpisnica je tudi Slovenija. Zagovornik je ocenil, da predlog zakona vsebinsko sledi priporočilu glede odprave diskriminatornosti vrhunskih športnikov invalidov, ki so prejeli medaljo na svetovnih prvenstvih v paraolimpijskih kolektivnih in individualnih športnih panogah oz. disciplinah.

Komisija se je seznanila z mnenjem Vlade, ki predlogu zakona nasprotuje. Vlada sicer ugotavlja, da je na podlagi ocene Zagovornika in sodbe Vrhovnega sodišča o vsebinsko podobni zadevi z 24. 2. 2021, ki je ugodilo tožbi vlagatelja, predlagana sprememba zakona v 3. členu nujna, a da se bo krog upravičencev do dodatka k pokojnini precej razširil. Obenem Vlada ugotavlja, da naj bi se pri izvajanju določb veljavnega zakona pojavljalo vedno več dilem: nejasno je določeno razmerje med drugim odstavkom 4. člena (višina dodatka), prvim in petim odstavkom 5. člena (postopek priznanja pravice do dodatka), 6. členom (pogoji za izplačilo dodatka) in prvim odstavkom 7. člena (izplačevanje dodatka in zagotavljanje sredstev); tako mdr. tudi ni jasno določeno, ali je do dodatka upravičen prejemnik vdovske pokojnine. Vlada zato ocenjuje, da je treba problematiko priznanja pravice do dodatka k pokojnini za delo in izjemne dosežke na področju športa celovito urediti in ustrezno

spremeniti ter dopolniti tudi ostale določbe veljavnega zakona, kar naj bi Vlada upoštevala v svojem novem predlogu sprememb in dopolnitev zakona.

Komisija se je seznanila tudi s podporo predlogu zakona Zveze za šport invalidov Slovenije – Slovenskega paraolimpijskega komiteja. Zveza namreč opozarja, da so športniki invalidi prevečkrat pozabljeni pri umeščanju v športne sisteme.

Komisija je poudarila, da je treba diskriminatornost oz. neenakost v 3. členu zakona glede športnikov invalidov nemudoma odpraviti, v nadaljevanju pa še vse ostale pomanjkljivosti veljavnega zakona, da ne bo prihajalo do morebitnih različnih razumevanj posameznih določil. Člani komisije so ob tem še posebej opozorili, da položaj športnikov invalidov po tem zakonu ne sme biti del politično-zakonodajnega prestiža in da ni nobenih razlogov, zakaj predlagana dopolnitev zakona ne bi bila sprejeta v nadaljevanju zakonodajnega postopka.

V razpravi sta sodelovala člana komisije, državna svetnika Branimir Štrukelj in Janoš Kern.

Komisija je sprejela (7 ZA, 0 PROTI) naslednji **s k l e p**:

1. Komisija predlog zakona podpira.

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Branimir Štrukelj.

AD 3)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o spremembi Zakona o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (ZUOPP-1B), ki ga je skupina poslank in poslancev (prvopodpisani Brane Golubovič) predložila v obravnavo v Državni zbor.

Ključni namen zakona je zagotoviti enako obravnavo otrok s posebnimi potrebami v vzgoji in izobraževanju glede pravice do stalnega spremljevalca. Po veljavnem zakonu so do stalnega spremljevalca upravičeni slepi in težje ter težko gibalni otroci, ki so usmerjeni v programe za predšolske otroke in izobraževalne programe s prilagojenim izvajanjem z dodatno strokovno pomočjo; ostali otroci s posebnimi potrebami pa so le izjemoma upravičeni le do začasnega spremljevalca za izvajanje fizične pomoči. Predlog novele prinaša spremembo 10. člena veljavnega zakona, po katerem bi pravico do stalnega spremljevalca dobili tudi tisti otroci s posebnimi potrebami, ki potrebujejo stalno ali začasno pomoč spremljevalca, ne zgolj fizične. Po novem bodo do stalnega spremljevalca upravičeni tudi dolgotrajno bolni, slabovidni otroci, otroci z avtističnimi motnjami ter otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami, ki potrebujejo spremljevalca. Obenem predlog zakona napotuje pristojno ministrstvo, da v podzakonskem aktu natančno opredeli vlogo spremljevalca, naloge in dejavnosti od obsega izvajanja pomoči do načina njegove dodelitve.

Komisija se je seznanila s stališčem Vlade, ki predloga zakona ne podpira, ker naj ne bi bil ustrezen odgovor na izpostavljene težave, ki so sicer razlog predlaganim spremembam. Opozarja, da fizična pomoč spremljevalca za otroke s posebnimi potrebami, ki niso gibalno ovirani ali slepi, ni potrebna in ustrezna, saj ob sebi potrebujejo strokovno usposobljenega asistenta z ustrezno izobrazbo in znanji; z zaposlitvijo spremljevalcev bi se število vlog za postopke usmerjanja znatno povečalo, saj bi sprememba lahko pripeljala do tega, da bi starši vlagali vloge za

dodelitev spremljevalcev za vse otroke s posebnimi potrebami; v šolah bi se povečala zaposlitev spremljevalcev z neustreznimi znanji, kar je nesmiselno glede na to, da resorno ministrstvo načrtuje drugačno ureditev sistema, t. j. zaposlitev asistentov z ustrezno izobrazbo s področja zdravstva oziroma izobraževanja. Pristojno ministrstvo naj bi pripravljalo nov zakon na podlagi strokovnih izhodišč in pilotnih projektov, pripravljenih in preizkušenih v preteklih letih. Za pomoč otrokom s posebnimi potrebami se načrtuje pomoč asistentov, ki bi po navodilih učitelja tem otrokom v razredu lahko strokovno pomagali. Izhodišča za zakon so pripravljena, jeseni na bi se začela intenzivna usklajevanja z različnimi deležniki – strokovnjaki, starši, sindikati.

Komisija se je seznanila s stališčem Zagovornika načela enakosti, ki pričakuje, da bo predlagatelj v dialogu z Vlado, stroko in uporabniki uspel oblikovati končno rešitev, ki bo učinkovito naslovila potrebe vseh otrok s posebnimi potrebami in jim omogočila enake možnosti v izobraževanju.

Komisija se je seznanila s problematiko v praksi, ki jo je predstavila predstavnica Zveze NVO za avtizem. Poudarila je, da se zveza, ki je tudi pobudnik sprememb zakona, prizadeva za stalnega spremljevalca za otroke s posebnimi potrebami, za dolgotrajno bolne, slabovidne otroke, otroke z avtističnimi motnjami ter otroke s čustvenimi in vedenjskimi motnjami, zato zveza predlog zakona podpira. Izpostavila je, da veljavni zakon omenjeni skupini otrok s posebnimi potrebami omogoča le začasnega in zato vsakič drugega spremljevalca – stalnost spremljevalca ni zagotovljena, delovno mesto ni sistematizirano, zato so šole so prisiljene, da same iščejo ustrezne rešitve. Ocenjuje, da je takšno stanje nevzdržno in s strokovnega vidika nesprejemljivo. Poudarila je, da predlog zakona tudi opredeljuje, da pristojno ministrstvo sprejme podzakonske akte, ki bi natančneje opredelili delovno mesto spremljevalca kot pomoč tudi tem otrokom. Pri tem je posebej izpostavila, da tukaj ne gre za fizično pomoč, ampak za pomoč strokovno usposobljenega kadra, ki bo lahko ob svoji stalni in stabilni prisotnosti nudilo strokovno pomoč otrokom s posebnimi potrebami. Zavzela se je, da je pri izbiri kadra za stalne spremljevalce treba opredelili tudi ustrezne strokovne kriterije. Obenem se je tudi strinjala, da je sistemski zakon treba celovito prenoviti, vendar pa zaradi dolgotrajnih kršitev pravic dolgotrajno bolnih, slabovidnih otrok, otrok z avtističnimi motnjami ter otrok s čustvenimi in vedenjskimi motnjami potrebna nujna in hitra sprememba zakona. Poudarila je še, da mora o zdravju, vzgoji in izobraževanju otrok s posebnimi potrebami odločati stroka in ne politika oz. uradniki.

Člani komisije so izpostavili, da je treba obravnavano problematiko reševati strokovno in argumentirano. Ugotovili so, da je zagotovitev ustrezno izobraženega in usposobljenega kadra za spremljevalce otrok s posebnimi potrebami velik problem tako glede sistematizacije delovnega mesta kot trajanja zaposlitve takšnega spremljevalca; šole ta vprašanja rešujejo pogosto v okviru svojih zmožnosti. Komisija se je zavzela za sistemsko in celovito rešitev namena in statusa spremljevalcev, hkrati z opredelitvijo zahtevnosti njihove izobrazbe - vse od vrtcev, osnovnih in srednjih šol do visokega šolstva. Komisija je podprla hitro rešitev omenjene problematike, saj neenakost obravnave vseh otrok s posebnimi potrebami traja že vrsto let, obenem je treba tudi spremljevalcem omogočiti stalno izobraževanje oz. usposabljanje ter zagotoviti stalnost njihove zaposlitve v dobro otrok s posebnimi potrebami.

V razpravi sta sodelovala člana komisije, državna svetnika prof. dr. Branka Kalenić Ramšak in Rajko Fajt.

Komisija je sprejela (7 ZA, 0 PROTI) naslednji **s k l e p**:

1. Komisija predlog zakona podpira.

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Branimir Štrukelj.

AD 4)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI-L), ki ga je skupina poslank in poslancev (prvopodpisani Danijel Krivec) predložila v obravnavo v Državni zbor.

Cilj predloga je uresničitev ustavne odločbe U-I-269/12-24 z dne 4. 12. 2014 v povezavi z ustavno odločbo U-I-1-110/16 z dne 12. 3. 2020 v zvezi z obsegom financiranja zasebnih šol, ki izvajajo javno veljavne programe osnovnošolskega izobraževanja. S predlogom zakona se dopolnjuje 86. člen veljavnega zakona tako, da se zasebni osnovni šoli za izvajanje obveznega dela javnoveljavnega programa osnovnošolskega izobraževanja zagotovi enako sredstev, kot jih država oz. lokalna skupnost zagotavlja za izvajanje obveznega programa v javnih šolah in ohrani 85% sredstev, ki jih država oz. lokalna skupnost zagotavlja za izvajanje razširjenega programa javne osnovne šole. Finančne posledice predloga zakona so ocenjena na letno 350 tisoč evrov.

Komisija se je seznanila z mnenjem Vlade, ki predlog zakona podpira. Vlada ocenjuje, da predlagana dopolnitev zakona predstavlja uresničitev navedenih ustavnih določb.

Člani komisije so v razpravi izpostavili, da ustavni odločbi v svoji obrazložitvi ne omenjata načina oz. obsega financiranja razširjenega programa javne osnovne šole, saj je to v pristojnosti zakonodajalca. Komisija tako ugotavlja, da predlog zakona izenačuje financiranje obveznega javnoveljavnega osnovnošolskega izobraževalnega programa v javnih in zasebnih šolah, razširjenemu programu v zasebnih šolah pa zakonodajalec namenja 85% sredstev, ki jih država sicer zagotavlja programu v javnem šolstvu. Člani komisije so tudi izrazili pomislek glede skrajšanega postopka, po katerem je predlog zakona vložen v zakonodajni postopek. Z dopolnitvijo zakona se namreč spreminja koncept izobraževalnega sistema v Sloveniji, ki temelji na javnem šolstvu, zasebno šolstvo pa je opredeljeno kot njegova dopolnitev oz. možnost izbire – zakonska sprememba tako postavlja novo razmerje med javnim in zasebnim šolstvom. Po drugi strani pa je seveda potrebno upoštevati tudi časovnico začetka naslednjega šolskega leta. Člani so v razpravi še opozorili, da je pomembno vsem osnovnim šolah zagotoviti enake pogoje za delovanje oz. izvedbo javnoveljavnih izobraževalnih programov in da bi se morali bolj posvetiti tudi prizadevanju za povečanje proračunskega deleža za izobraževanje po vsej izobraževalni vertikali.

V razpravi sta sodelovala člana komisije, državna svetnika Branimir Štrukelj in Rajko Fajt.

Komisija je sprejela (5 ZA, 1 PROTI) naslednji **s k l e p**:

1. Komisija predlog zakona podpira.

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Branimir Štrukelj.

AD 5)

Ni bilo razprave.